

Associacions col·laboradores

Escut heràldic dels Valldaura
Image i text procedents de l'obra catalogada com Trobes de Mossen Febrer, una possible còpia manuscrita sense datació.

Tots els dies 9

5 de novembre de 2016
(Plaça de Margarita Valldaura. València ciutat)

Margarita Valldaura
(València ciutat, 1505? – Bruixes [Belgica], 1552)

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

MARGARITA VALLDAURA

(Valencia ciutat, 1505? – Bruixes, 1552)

Els estudis indiquen que Margarita Valldaura naixque, en un alt grau de provabilitat, en la ciutat de Valencia l'any 1505. Lo que si se pot afirmar en seguretat es que la seua familia era d'orige judeu, de judeus conversos, que gojava d'una bona posicio social en la ciutat.

Per aquell temps l'Inquisicio es trobava molt activa i les acusacions d'heresia cap als judeus conversos havien generat diverses persecucions, rao per la qual foren molts els qui buscaren l'exili. Este es el cas de la familia de Margarita, que se traslladà a la prospera ciutat de Bruixes, llavors baix el domini de la corona espanyola.

Ben poques coses mes sabem d'esta rama dels Valldaura que no estiguen lligades ya en l'humaniste valencià Lluís Vives. Precisament la mare d'este estava emparentada en la familia, per la qual cosa, quan Vives deixà l'Universitat de la Sorbona en 1512, trobà acollida en la dita familia. En eixe moment Margarita contava nomes que en sis anys i Vives es convertiria en el seu mestre i preceptor.

Passat el temps, en 1524 i contant en l'aprovacio familiar, Lluís i Margarita contrauen matrimoni en la ciutat flamenca el 26 de maig. Vives, en aquells moments, era ya un reputat escritor; un intel·lectual llaic, a diferencia de lo que era general en l'epoca, puix lo freqüent era que els instruits, els preocupats pel saber -la filosofia, la teologia i uns atres camps científics- foren religiosos.

Vives rebe diferents ofertes de distintes universitats, decidint-se per viajar a Anglaterra, concretament a Oxford, a on es dedicarà a la docencia, ademes sera llector en el palau d'Enric VIII i tutor de la seua filla Maria, fruit del matrimoni en Catalina d'Arago.

A rant del casament del rei d'Anglaterra en Ana Bolena i de la seua separacio de l'Església catolica, Vives caigüe en desgracia i hague de tornar-se'n a Bruixes, instalant-se en la casa familiar dels Valldaura. La situacio economica dels Valldaura havia empiorat puix el negoci familiar (es diu que regentaven una pensio per a estudiants i viagers), fallit el pare de Margarita, estava en decliu. Lluís Vives s'ha de fer carrec del sustent familiar, lo que li complicava la labor intel·lectual, que es veyia tambe mermada per la seua salut delicada, puix patia de gota. Es llavors quan Margarita adquirix major protagonisme en la parella puix escriura al dictat

del seu marit, passarà a net els apunts, les classes i discursos que Vives havia impartit i, en definitiva, s'ocuparà de la produccio intel·lectual del seu marit, encarregant-se tambe de la correccio de les proves d'impremta, labor en la que no se relaxà ni quan la salut d'ell empiorà. En eixos moments mes delicats no deixà de ser el recolzament de l'intel·lectual, puix continuava rescatant i corregint escrits que enviava a pensadors i amics buscant consell i ajuda per a la seua publicacio.

Lluís Vives mor en 1540, quan Margarita tenia 35 anys. El matrimoni no tingue descendencia i ella no es tornà a casar, morint 12 anys mes

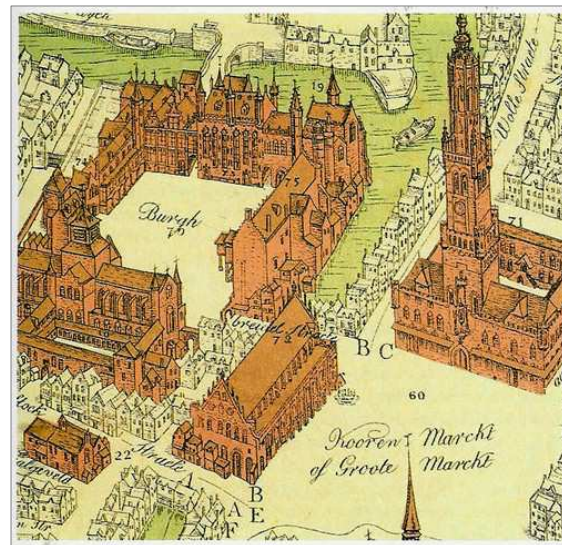

Image del Burg, centre neuralgic de Bruixes en l'epoca de Lluís i Margarita. A l'esquerra l'iglesia de *Saint Donatien*, desapareguda en el segle XVIII.

tart, en 1552. Fon soterrada junt a son marit en l'iglesia-catedral de Sant Donacia, ubicada en el *Burg* de Bruixes –una de les principals places de la ciutat–, edifici que fon destruït en 1799, pareix que per un incendi provocat pels revolucionaris de la Revolucio francesa.

En la tomba es podia llegir la següent inscripcio referida a Margarita Valldaura: “...dama de rara honestitat i en grau extrem pareguda al seu marit en tots els dons de l'esperit, veu del sexe femeni, i els dos units com sempre vixqueren en anima i cos i aci entregats en la terra, junts els dos”.

En Margarita es complix en absolut rigor aquella dita -potser politicamente incorrecta- que diu que darrere d'un gran home hi ha una gran dona; en este cas una dona que l'acompanyà en els diversos ordens de la vida i especialment en el treball intel·lectual.

J.M.M